

Міністерство культури та
стратегічних комунікацій України
Харківська державна академія
дизайну і мистецтв
Кафедра графічного дизайну

МАКЕТУВАННЯ І МОДЕЛЮВАННЯ УПАКОВКИ

Універсальна гнучка упаковка

Методичні рекомендації
для студентів III курсу
за спеціальністю 022 Дизайн
галузі знань 02 Культура і мистецтво
за освітньо-професійною програмою
“Графічний дизайн”
першого рівня вищої освіти

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни
«Макетування і моделювання упаковки» для студентів
3 курсу за освітньо-професійною програмою
«Графічний дизайн» першого рівня вищої освіти за
спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і
мистецтво. - Харків: ХДАДМ, 2025. - 44 с.

Укладач:
канд. мист-ва, доц. О.В. Ганоцька

Рецензенти:
О.В. Чуєва, канд. мист-ва, доцент кафедри графічного
дизайну КНУКІМ
Ж.В. Дейнеко, к.т.н, доцент кафедри медіасистеми і
технології Харківського Національного університету
радіоелектроніки.

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни
«Макетування і моделювання упаковки» для студентів
3 курсу за освітньо-професійною програмою
«Графічний дизайн» першого рівня вищої освіти за
спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура
і мистецтво призначені для організації самостійної
роботи студентів, покликані сприяти оволодінню
основами макетування і моделювання упаковки.

Затверджено кафедрою «Графічний дизайн» ХДАДМ,
протокол № 1 від 20 серпня 2025 р.

Рекомендовано до друку методичною радою ХДАДМ,
протокол № 3 від 15 вересня 2025 р.

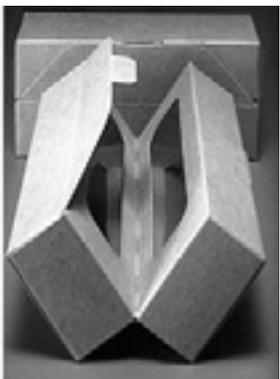
ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
ТЕМА 1 Класифікація упаковки	6
ТЕМА 2 Гнучка (м'яка упаковка). Особливості і різновиди	9
ТЕМА 3 ТЕТРА ПАК. Особливості та різновиди упаковки	13
ТЕМА 4 Упаковка як елемент корпоративної ідентифікації 4.1 Тенденції розвитку брендінгу в сучасному суспільстві 4.2. Творча концепція створення пакувального комплексу. 4.3 Постдрукарські прийоми при виробництві пакування та пакувальних комплексів з картону та паперу.	16 16 20 25
ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ V семестр	28
РОЗГОРТКИ ТА МАКЕТИ	30
ЗРАЗКИ ПРОЄКТІВ	32
ТЕЗАУРУС	41
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	42

ТЕМА 1

Класифікація упаковки

У темі розглядаються основні аспекти класифікації упаковки за різними ознаками. Формулюються головні види упаковки за призначенням, за місцем пакування, за наявністю певних матеріалів, за компактністю, розмірами та технологією виробництва.

1. За призначенням упаковку розподіляють на споживчу, транспортну, цехову і тару-обладнання.

Споживча упаковка призначена для порівняно невеликих розфасовок і збереження товару у споживача, її вартість повністю включається у вартість товару і оплачується споживачем, оскільки переходить у повну власність покупця. До споживчої упаковці відносяться:

- коробки; лотки; туби; мішки та пакети з картону, паперу, фольги, полімерних і комбінованих матеріалів;

- скляні і металеві банки, пляшки;

- тетрапак і перпаки;

- склянки із комбінованих і полімерних матеріалів;

- пакувальні матеріали - папір, фольга, пергамент і підпергамент, картон, в тому числі прокладки з гофрованого картону і полімерних матеріалів.

Транспортна упаковка являє собою самостійну транспортну одиницю і призначена для перевезення, складування та зберігання продукції. До транспортної упаковці відносяться:

- залізничні та автомобільні вантажні цистерни, бочки, бідони (для рідких товарів);

- контейнери, ящики, лотки, кошики, коробки (для товарів з відносно невисокою механічною стійкістю; в розфасованому вигляді або насипом);

- мішки тканинні, полімерні, з крафт-паперу (для сипучих товарів з відносно високою механічною стійкістю).

Цехова упаковка призначена для угруповання товарів усередині підприємства (лотки, ящики спеціальної конструкції).

Тара-обладнання - це пристрій, призначений для транспортування, тимчасового зберігання, виласки і продажу товарів.

ТЕМА 1

Також упаковку ділять на **універсальну і спеціалізовану**. Універсальна упаковка може бути використана для затарювання різних товарів, спеціалізована упаковка - тільки для певних товарів.

2. За місцем пакування розрізняють упаковку **виробничу** (технологічну операцію здійснює виробник) і **торгову** (проводить продавець). Ця торгова послуга може бути платною або безкоштовною.

3. Залежно від застосовуваних матеріалів, їх механічної стійкості і міцності, які обумовлюють ступінь зберігання товарів, упаковку підрозділяють на нижче наведені групи і види:

жорстка упаковка:

- металева - банки, туби, контейнери, цистерни, перев'язочна стрічка;

- скляна - банки, пляшки, балони;

- дерев'яна - ящики, контейнери, лотки, кошики, бочки, діжки;

- полімерна - ящики, бочки.

напівжорстка упаковка:

- картонна - коробки;

- комбінована - тетрапак;

м'яка упаковка:

- полімерна - мішки, пакети, шпагат;

- паперова - мішки, пакети, обгортковий та інший папір;

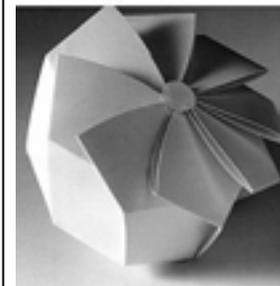
- тканинна - мішки, перев'язувальні матеріали (шпагат, мотузки, стрічки тощо).

Конкретний матеріал упаковки вибирають виходячи з фізичних, хімічних, гігієнічних, біологічних та інших його властивостей у взаємозв'язку з властивостями упаковуваної продукції. Важливу роль відіграє технологія пакування та конструктивні особливості пакувального обладнання.

4. За компактності розрізняють упаковку **нерозбірну, розбірну і складну**. Конструкція розбірної упаковки дозволяє розібрати її на окремі частини і знову зібрати, з'єднавши елементи. Конструкції і властивості складеної упаковки відкривають можливість скласти її без порушення зчленування елементів і знову надати упаковці первісної форми.

5. За розмірами розрізняють упаковку (тару) **крупно, середньо-і малогабаритну**.

6. За кратності використання упаковку підрозділяють

ЗРАЗКИ ПРОЄКТІВ

Литвин Яна
Серія універсальної гнучкої
упаковки для музичного
фестивалю «ХВИЛЯ»
кер. Ганоцька О.В.
ХДАДМ, 2011.

Гальченко Юлія
Серія універсальної гнучкої
упаковки для чоловічої
косметики «WOODMAN»
кер. Ганоцька О.В.
ХДАДМ, 2014.

ЗРАЗКИ ПРОЄКТІВ

Горькова Олена
Серія універсальної гнучкої
упаковки для сувенірів з
деревини «ДУБ»
кер. Ганоцька О.В.
ХДАДМ, 2014.

Капустяк Олександр
Серія універсальної гнучкої
упаковки для чоловічих
аксесуарів «ПІЖОН»
кер. Ганоцька О.В.
ХДАДМ, 2014.

Карпова Олександра
Серія універсальної гнучкої
упаковки для мексиканських
сувенірів «COLORA Fest»
кер. Ганоцька О.В.
ХДАДМ, 2014.